

PROJENİN ANATOMİSİ

H. Seda Vatansever

Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Histoloji-Embriyoloji AD, Manisa, Türkiye

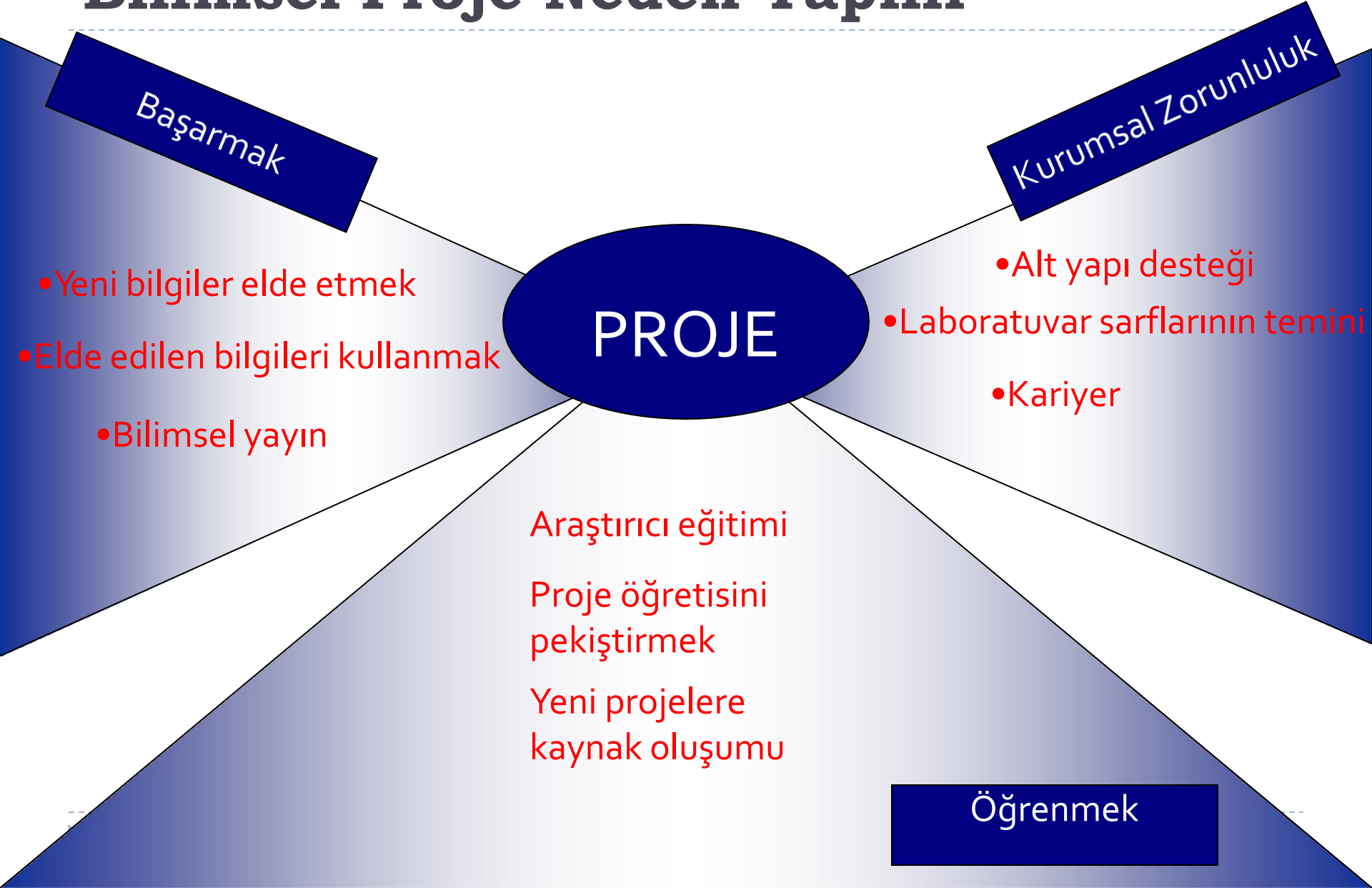
Yakın Doğu Üniversitesi, Deneysel Sağlık Bilimleri Araştırma Merkezi, Lefkoşe, Kuzey Kıbrıs

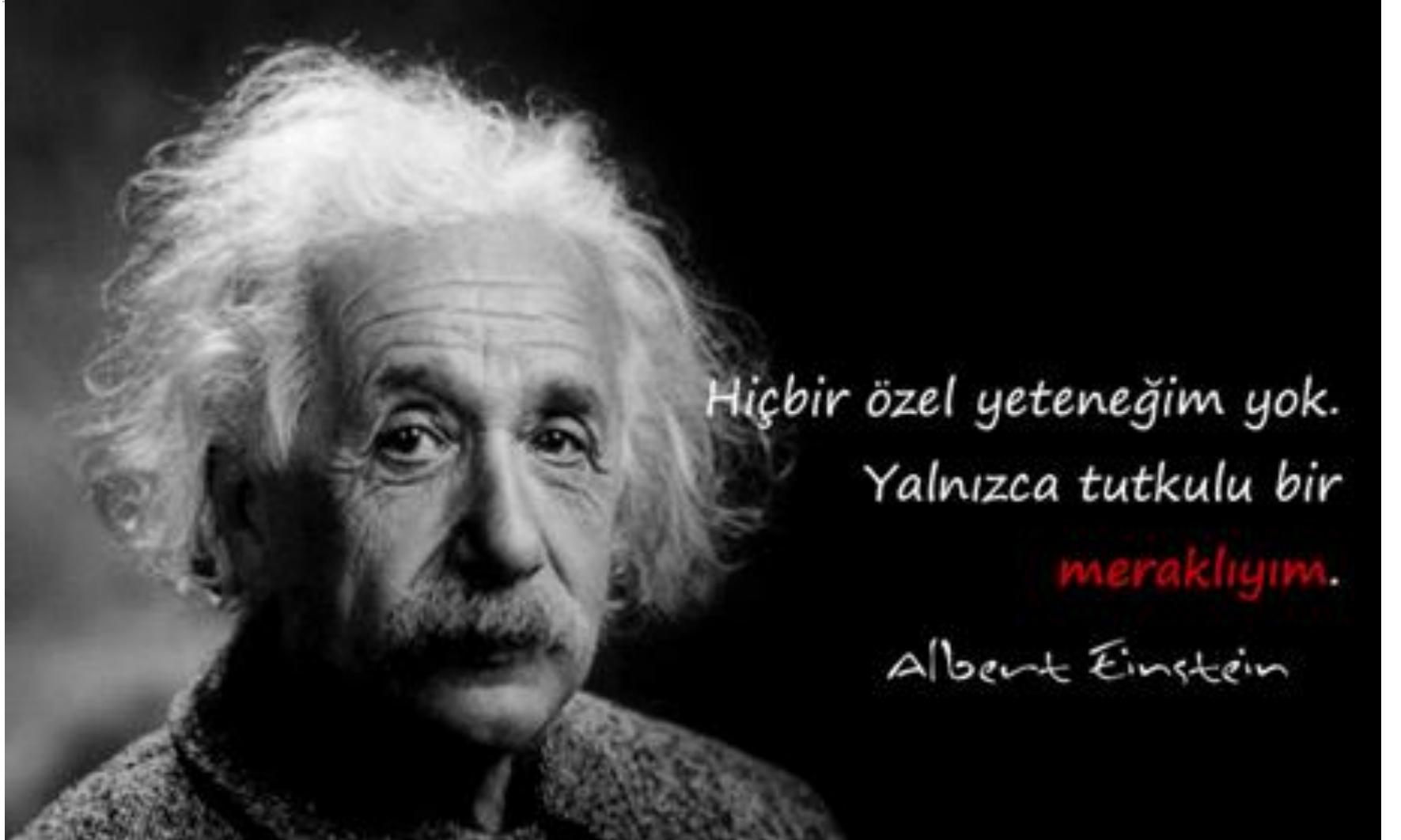
İyi Bir Araştırmacı Nasıl Olmalı?

- ▶ **Eleştirebilen** ve bir fikre katılmayı hemen kabul etmeyen
- ▶ **Güvenilir** olan ve aynı zamanda katkıda bulunan
- ▶ **Öğrenme isteği** ve eğitim sürekliliği olan
- ▶ **Motivasyonlu** ve anlayışlı olan
- ▶ **Lider** vasfı olan-Takım çalışması yapabilen
- ▶ **İyi** bir ekibi ve ekipmana sahip olan
- ▶ **Organize** halde olan/Tuttuğunu koparabilme yeteneğinde olan

Bilimsel Proje Neden Yapılır

Hiçbir özel yeteneğim yok.
Yalnızca tutkulu bir
meraklıyım.

Albert Einstein

MERAK ETMEK

FARKINA VARMAK

Kritik Sorular

- Ne? Nasıl? Neden? Niçin? Neyi? Hangi? Kimler?
- **Neyi başarmak istiyoruz?**
- Hedeflerimiz nelerdir?
- **Önceliklerimiz neler?**
- Ne kadar zamanda sonuca ulaşmalıyız?
- **Hangi faaliyetler programlanmalı?**
- Bu faaliyetleri gerçekleştirmek için proje ekibinde kimler olmalı?
- **Bu faaliyetleri gerçekleştirmenin maliyeti ne kadar?**
- Bu faaliyetler nasıl gerçekleştirilebilir?
- **Proje konusunda kimler hangi düzeyde bilgilendirilmeli?**
- Projeyi yürütürken hangi sorunlarla karşılaşabiliriz?

Proje

Farklı veya benzersiz bir ürün, hizmet yada sistem oluşturma **amacı** olan,

Bu amaca ulaşmak için **ölçülebilir** hedefleri olan

Belli bir **başlangıç ve bitiş noktası** olan ve sınırlı kaynaklar kullanmayı gerektiren

PROJE

Geçici olarak
organize
edilmiş
faaliyetler
bütünüdür

Proje;

- ▶ Önceden belirlenmiş bir süre içerisinde,
- ▶ Değişim yaratmayı hedefleyen,
- ▶ Birbiriyle ilişkili amaç ve hedefleri olan,
- ▶ Uygulanması sonucunda çeşitli ürünlerin elde edildiği bir çalışmadır.

"Şans ancak hazırlanmış fikirlere güler ."
Louis Pasteur

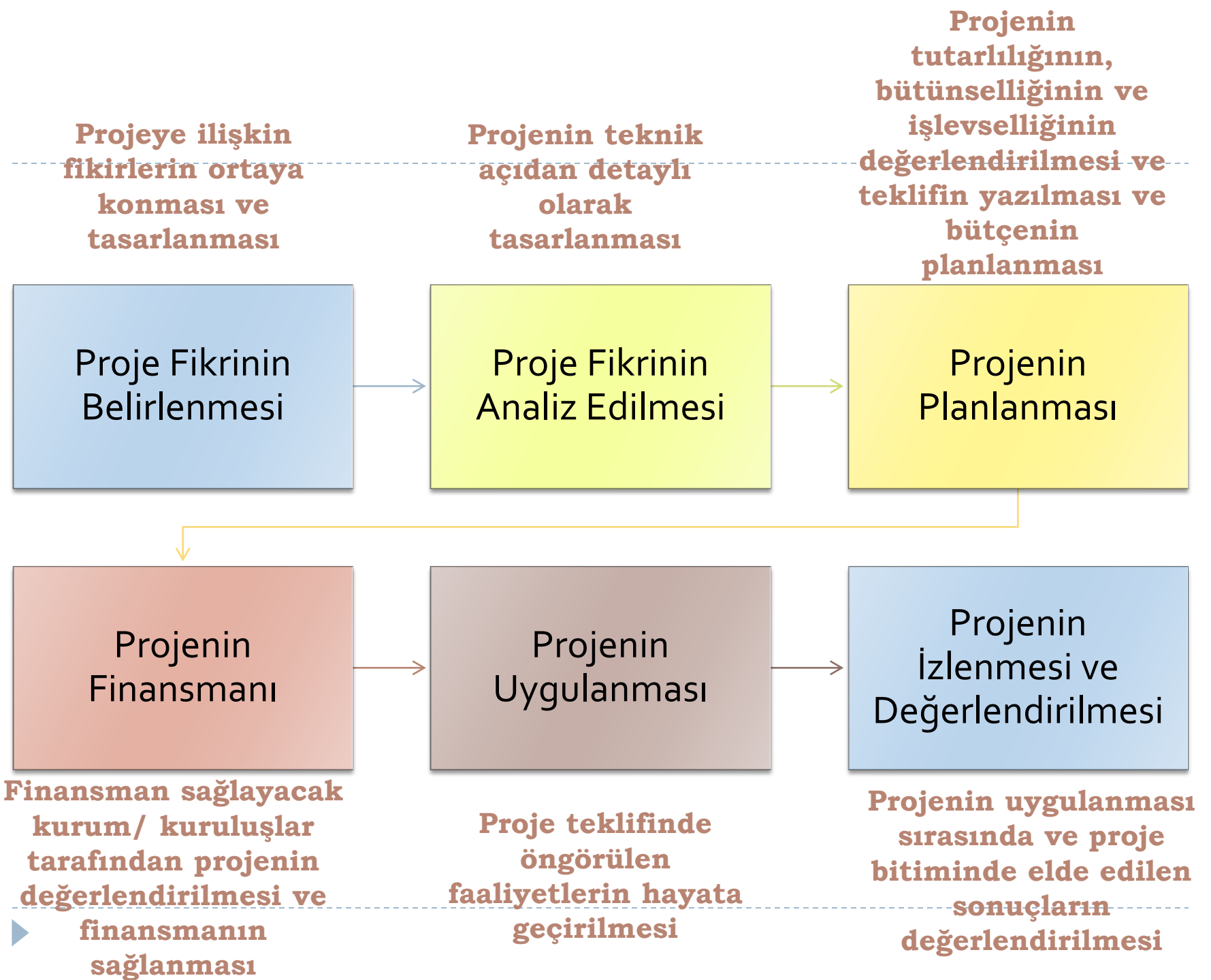

Merak-Sonuç İlişkisinde; Bilim İnsanı

► GÜNCEL LİTERATÜR OKUMA

- Bilim adamının ilgi ve eğitimi
- Tartışma
- Zaman
- Gözlem
- Problemin teşhisi
- Hipotez ve araştırmalar
- Boşluğun doldurulması
- Metodolojik ve madde imkanları

MUHTEMEL ARAşTIRMA KONULARININ BELİRLENMESİ

Genel Konu Belirleme

Konunun Daraltılması

Bilimsel bir çalışma olan projede,

- ▶ Gözlem yaparak **bilgi toplama**,
- ▶ Elde edilen bilgilerin düzenlenmesi,
- ▶ Bilgiler arasında **neden-sonuç** ilişkisinin araştırılması,
- ▶ Gelecek nesillere bilgilerin ve sonuçların aktarılması söz konusudur.

Konunun Belirlenmesi

- ▶ Belirlediğiniz konuyla ilgili daha önce yazılmış olan kaynakların incelenmesi
- ▶ Ön çalışma yapılmalı
- ▶ Bu konu üzerinde yapılmış çalışmalar var mı?
- ▶ Ve bu çalışmalar konunun hangi yönünü ele almışlar? gibi soruların cevabı aranmalı

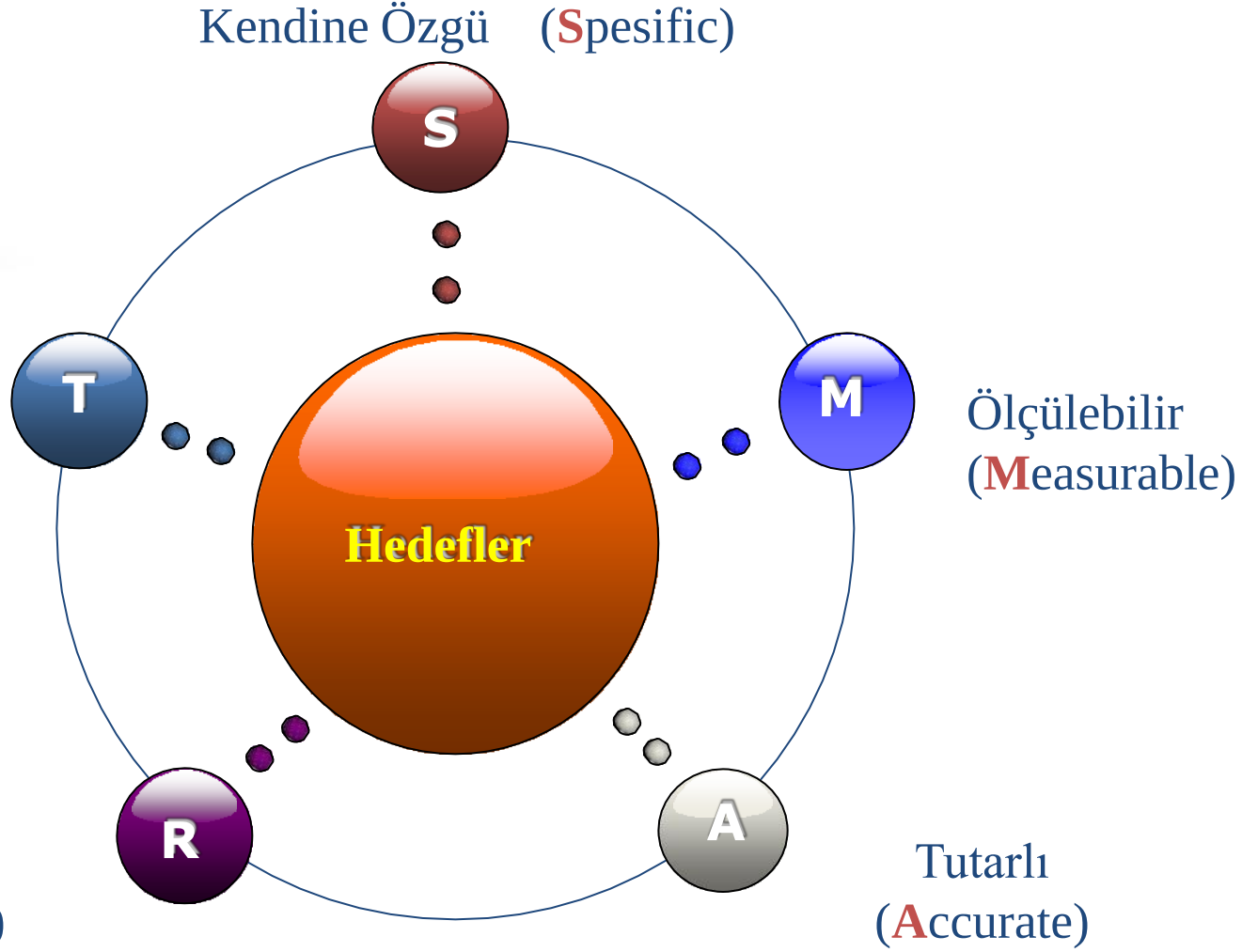
Proje Hedefleri Akıllıca Belirtilmelidir

“SMART” Modeli

Zaman Sınırlı
(**T**ime Bound)

Somut
(**R**ealistic)

Hipotez

- ▶ Gözlemlere, kuramlara ya da sezgiye dayalı olarak oluşturulan,
- ▶ araştırılan konu ile ilgili gerçekleşmesi beklenen bir durumu belirten önermedir.
- ▶ Hipotezin doğru olması ya da gerçekleşmesi söz konusu olmayabilir.

Proje Başvuru Formu

- ▶ Başlık
- ▶ Özet/Abstract
- ▶ Amaç
- ▶ Konu kapsam/Literatür özeti
- ▶ Özgün değer
- ▶ Yöntem
- ▶ Araştırma olanakları
- ▶ Yaygın etki/katma değer
- ▶ Çalışma takvimi
- ▶ Başarı ölçütleri ve B planı
- ▶ Bitirilmiş ve yürüyen diğer projeler
- ▶ Bütçe ve gerekçesi
- ▶ Ek Belgeler (izin belgeleri, destek mektupları, proforma fatura)

Başlık çok uzun, geniş ve
hedeflenmemiş ??

Başlık projeyi yansıtmalı, anlaşılır ve kısa olmalıdır.

"
Araştırılması"
olarak
düzeltilebilir

BAŞLIK

Ne üzerinde,
hangi hastalıkta
araştırılacağı
yazılabilir

Deney modelinin
vurgulanabilir

Ulařılmak istenen hedefler ve beklenen
çıktılar ayrı paragraflar halinde verilmelidir

Özet konunun önemi, özgün değeri ve amacı yansıtmalıdır

PROJE ÖZETİ

Düşük ve uzun
cümlelerden
sakınılmalı

Anahtar
kelimeler
vurgulayıcı olmalı

Anahtar kelimeler üzerinde yoğunlaşp
özette çalışmanın özü verilmeli

AMAÇ VE HEDEFLER

Projenin amacı veya amaçları
ve erişilmek istenilen
sonuçlar net olarak
belirtilmelidir.

Proje konusunun
önemi vurgulanmalı
ve amaç ile proje
çıktıları
ilişkilendirilmelidir

Çok uzun veya kısa
olmamalıdır

AMAÇ VE HEDEFLER

HEDEF BELİRLEME

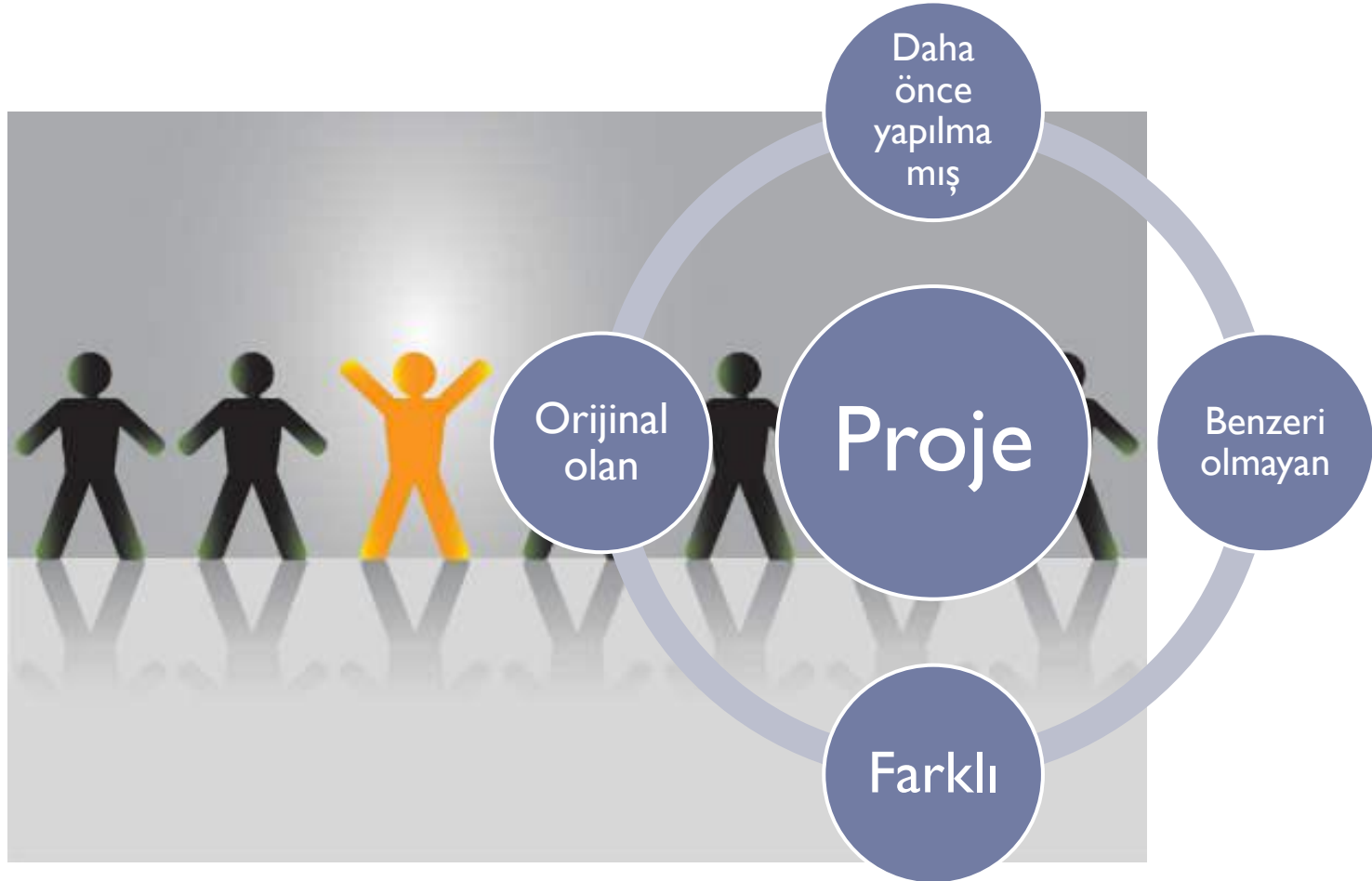

Hedef Çeşitleri ?

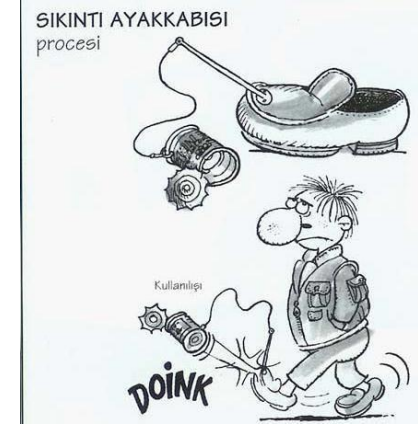
Uzun Vadeli; 3yıl, 5 yıl, 10 yıl

Kısa Vadeli; önünüzdeki 3 ay, 6 ay, 9 ay, 1 yıl

Özgün Değer

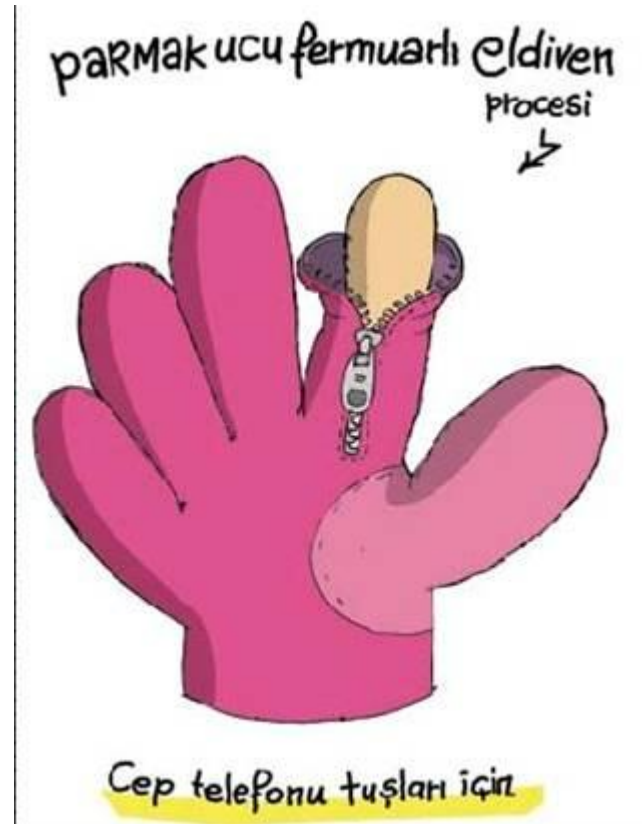
Problemin Tanımı (Özgünlük/Verimlilik)

Yaratıcılık, özgün
sıra dışı davranış ve
ürünlerle dışa vuran
bir nitelik olarak
tanımlanır.

Özgünlük her
zaman verimlilikle
bir arada
olmayabilir. Ama
verimlilik, üretken
yaratıcılığın
göstergelerinden
biridir

- ▶ Ancak akla gelebilecek her konu araştırma problemi olamaz.

-
- ▶ Ancak problemi çözebilecek nitelikte olmalıdır

Hedef odaklı, net, açık
olmalı

Özgün değerde konu
ve kapsam olmamalı

Özgün değerde yaygın
etki yazılmamalı

**Hipotezler araştırma
konusunu incelemek
için çok iyi düşünülmüş
ve alternatifler göz
önüne alınmış olmalıdır**

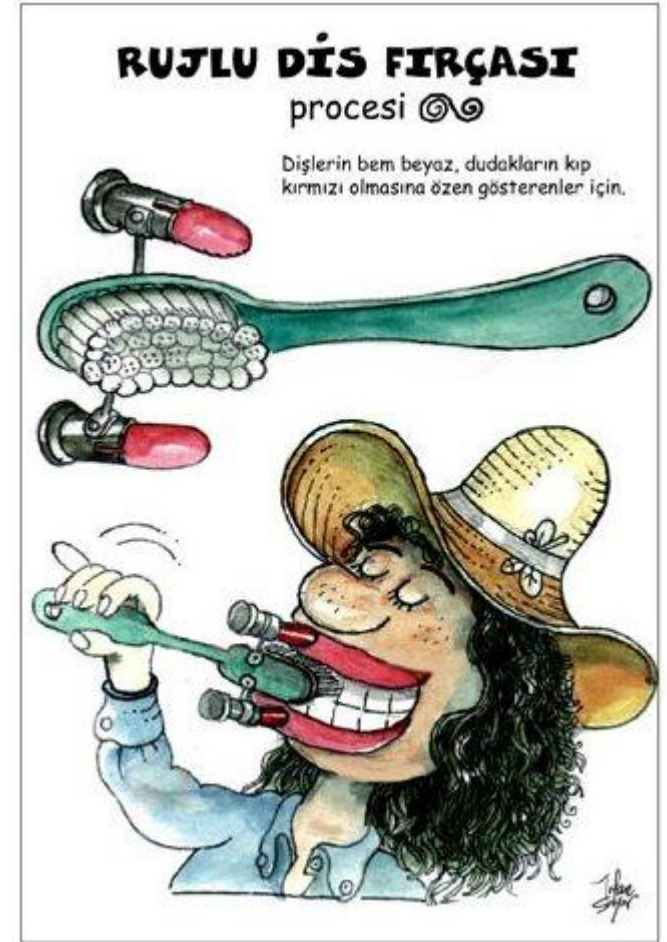

**ÖZGÜN
DEĞER**

**DEĞER
ÖZGÜN**

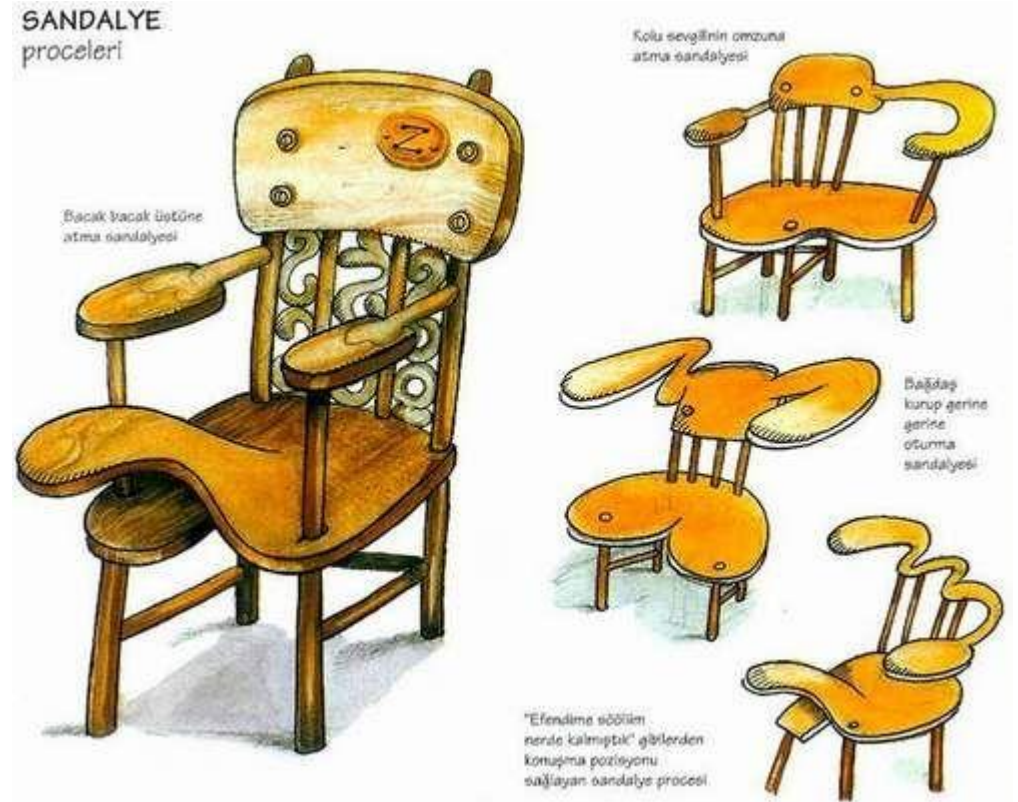
Seçilecek\ seçilen konuyu **ÖNEMLİ** kılan nedir? :

- Hangi alanlara katkı yapacaktır?
- Ne düzeyde katkılar sağlayacaktır?
- Ne kadar değerlidir?
- Ne kadar anlamlıdır?
- Kim \ kimler için önemlidir?
- Bilim evrenine nasıl bir katkı sağlayacaktır?

Seçilecek\ seçilen konunun **ÖZGÜNLÜK** düzeyi nedir?

- Hangi farklılıkları içermektedir?
- Orijinal midir?
- Konu araştırmaya değecek bir öneme sahip midir?

Konu, Kapsam ve Literatür Özeti

- ▶ Konu hakkında literatür özetlenmeli ve yapılacak çalışmanın literatüre ne katacağı son bölümde açıklanmalıdır.
- ▶ Güncel literatüre yer verilmeli, etki faktörü yüksek dergilerden, önemli kitaplardan, varsa meta-analizlerden faydalanılmalıdır.
- ▶ Amaç ile ilişkisi açıklanmalıdır
- ▶ Literatür özeti ham liste şeklinde olmamalı ve kaynaklarla metin ilişkilendirilerek kaynak listesi verilmelidir

YÖNTEM

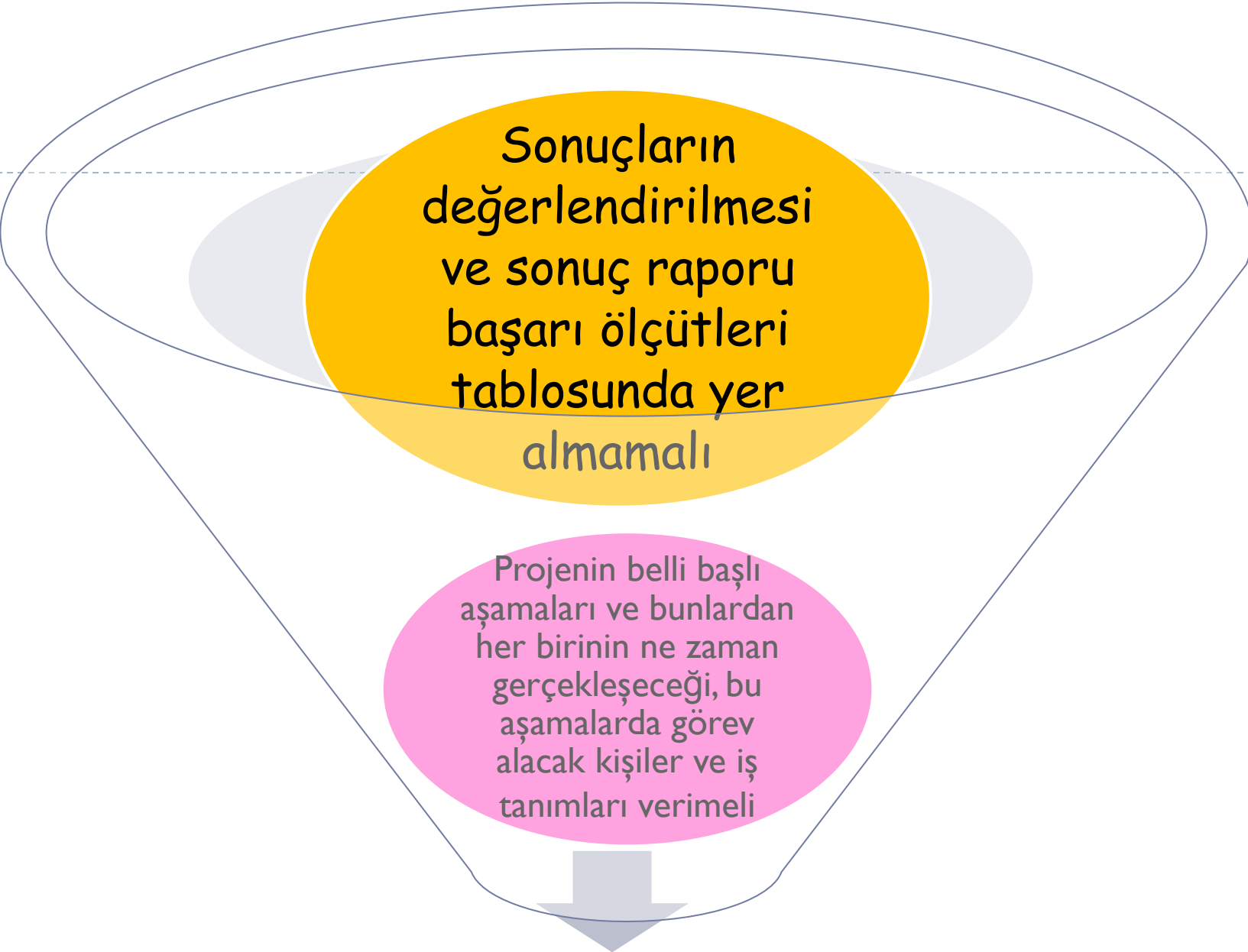
Projede uygulanacak yöntem ve araştırma teknikleri belirgin ve tutarlı bir şekilde ayrıntılı olarak açıklanmalı

İstatistiksel
değerlendirme
yazılabilir

Yöntem açık,
net ve amaca
yönelik olmalı

Yöntem grafik
ile
gösterilebilir

YÖNTEM

Sonuçların
değerlendirilmesi
ve sonuç raporu
başarı ölçütleri
tablosunda yer
almamalı

Projenin belli başlı
aşamaları ve bunlardan
her birinin ne zaman
gerçekleşeceği, bu
aşamalarda görev
alacak kişiler ve iş
tanımları verimeli

İŞ PAKETİ HEDEFİ

İŞ PAKETLERİ

8. İŞ-ZAMAN-YÖNETİM ÇİZELGESİ (İş Paketleri (İP), Görev Dağılımı ve Süreleri)

İP NO	İŞ PAKETİ ADI	SORUMLULAR	AYLAR											
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

İŞ PAKETİ HEDEFİ

- Riskleri öngörülerek hedef tespit edilmeli
- Hedef doğru belirlenmeli
- Yeterince açık yazılmalı

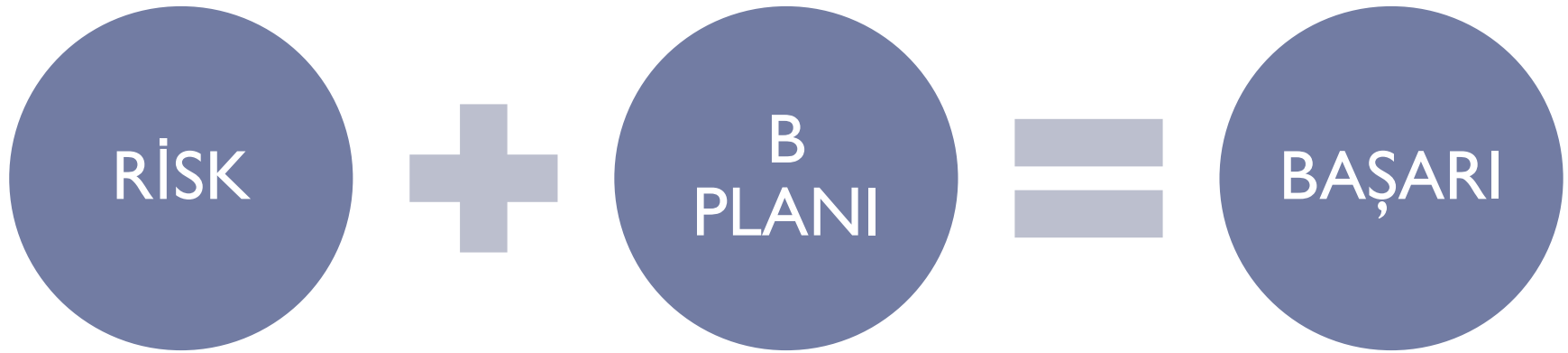
**İş paketlerinin ve hedeflerinin yeterince ortaya konulamaması
proje başarısını etkiler**

Projede yer alan iş paketleri başarı ölçütleri ve gerçekleştirilememesi durumunda uygulanabilecek alternatif yöntem(ler) (B planı) belirlenerek yazılmalıdır

**B
PLANI**

Risk yönetim tablosunda karşılaşılabilecek sorun ve çözüm açık yazılmalı

PROJE BAŞARISINDAKİ ÖNEMİ

Başarı ölçütlerinin iyi belirlenememesi proje başarısını etkiler

RİSKLER

- Tehlike ile karşılaşma;
- “Gidişatta bir şeyin gerçekleşme ihtimali ile neticelerinin kombinasyonu”
- “Belirsizliklerin amaç/hedeflere etkisi”

Teknik

RİSK KAYNAKLARI

- * Analiz Protokolü/Biyomarkır/Ölçüm Yöntemine Dair,
- * Cihaz Ekipman (varlığı, müsaitliği, fonksiyonel olma durumu)

Finansal-Maliyet

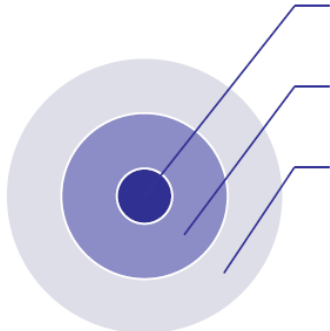

Personel

Zaman

Kalite

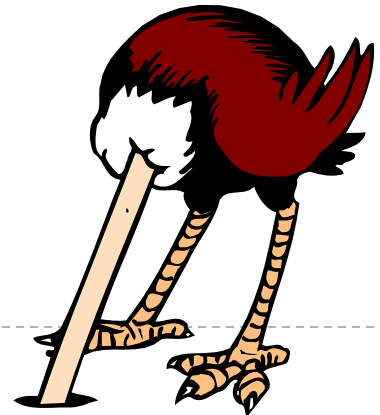
Hedef

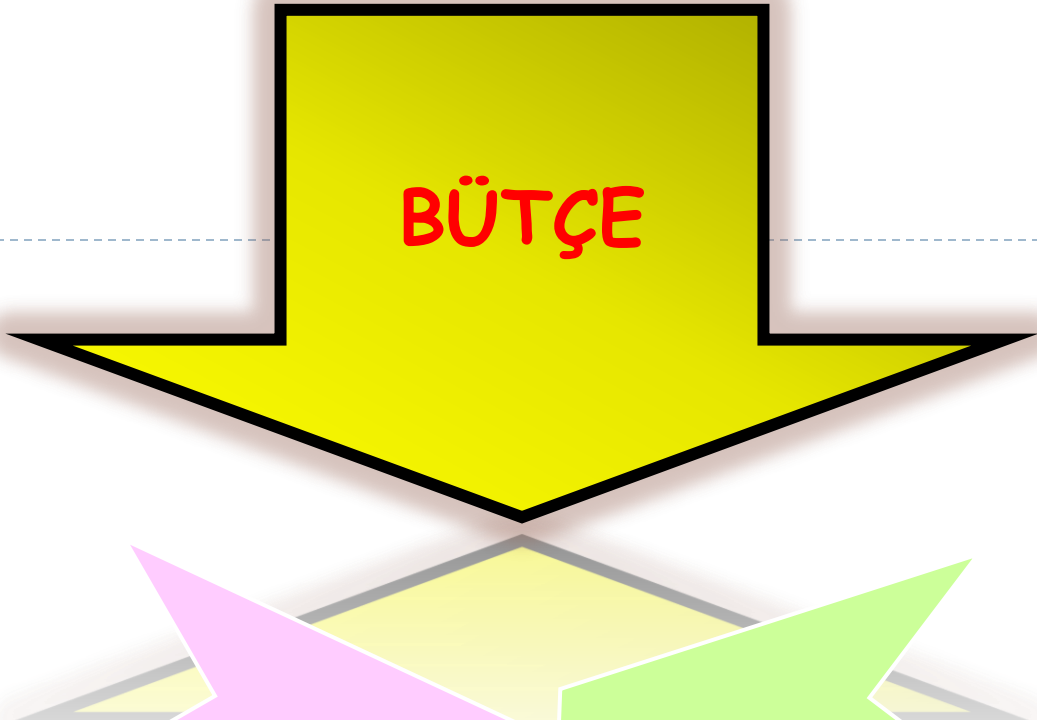
RİSK YÖNETİMİ-B PLANI

- Projeyi korur
- Proaktif bir proje yönetimi sağlar— erken uyarı-hazır eylem planı
- Projenin hedeflerine varmasını sağlar

**Riskleri göz ardı etmek
riskleri ortadan
kaldırmaz !**

BÜTÇE

Risk yönetim tablosunda
karşılaşılabilecek sorun ve
çözüm açık yazılmalı

Tüm bütçe gereçleri ile
açıklanmalı

Proje yürütücüsü akademik
personel olmalı

**PROJE YÜRÜTÜCÜSÜNÜN
DİĞER PROJELERİ VE GÜNCEL
YAYINLARI**

Yer aldığı yayınlar liste
halinde verilmelidir

ARAşTIRMA
OLANAKLARI

Hali hazırda bulunan
alt yapı olanakları
yazılmalıdır

ARAşTIRMA
OLANAKLARI

PROJEDEN BEKLENEN YAYGIN ETKİ

Kullanılan
kelimelerin dili
uygun olmalı,
kesin ve iddialı
cümleler
olmamalı

Projede
öngörülen çıktı,
sonuç ve
etkileri madde
şeklinde
yazılmalı

İleriye yönelik
çalışmalar ve
projeler için
çok iddialı
düşünceler
olmamalı

Planlar hiçbir şeydir, planlama her şeydir!

Dwight Eisenhower

Yazmaya başlama :

Aristo gibi düşünüp ninenize anlatır gibi anlatın.

*Hayat İleriye Bakılarak Yaşanır,
Geriye Bakılarak Anlaşılır*

TEŞEKKÜRLER

H. Seda VATANSEVER
sedavatansever@yahoo.com

Teşekkürler

Sorularınız....

